

JOC INTERACTIV „EMOȚII ONLINE”

Drag părinte,

Nu este nevoie să fii expert în tehnologie pentru a începe o discuție acasă cu copilul despre Inteligența Artificială. Un prim pas este să-l ajuți pe copil să înțeleagă că un asistent vocal sau un chatbot este un program de calculator, nu o persoană reală. Rolul tău în acest joc este să-l ajuți să înțeleagă că nu tot ceea ce vede online este real.

Încurajează copilul să pună întrebări despre provocările întâlnite pe online și, chiar dacă nu știi răspunsurile, le puteți descoperi împreună. Aceste discuții îl vor ajuta pe copil să descopere lumea digitală în siguranță și vor contribui ca relația voastră să fie una echilibrată și bazată pe încredere.

Descriere joc

Acest joc este destinat copiilor și adulților de încredere din viața lor (părinți, profesori, specialiști). Scopul jocului este de a-i sprijini să inițieze discuții cu copilul despre tehnologie și de a oferi suport în călătoria lor prin spațiul digital.

Discuțiile se desfășoară într-o atmosferă caldă, empatică și sigură, în care copilul se simte ascultat și înțeles. Jocul contribuie la formarea unui obicei sănătos de comunicare despre provocările online, emoții și situații trăite, încurajând copilul să ceară ajutor când trece printr-o provocare online în interacțiunea sa cu Inteligența Artificială.

Jocul facilitează conversații despre ceea ce îi place copilului să facă online, dar și despre situații care îi pot fi dificile de discutat.

Scopul jocului

- Să ajute copiii să-și exprime liber experiențele legate de utilizarea IA;
- Să sprijine părinții și adulții de încredere în inițierea unui dialog empatic și sigur;
- Să dezvolte abilități de gândire critică și capacitatea de a adresa întrebări despre tehnologie;
- Să susțină dezvoltarea limbajului emoțional și exprimarea emoțiilor.

Categorii

- Copii cu vârsta cuprinsă între de 6-17 ani;
- Părinți, cadre didactice, specialiști care lucrează cu copii.

Jocul este alcătuit din 4-5 seturi de carduri, care permite abordarea subiectului inteligenței artificiale, în funcție de vârstă și nivelul de înțelegere a subiectului.

SET I „Imagini”

Acest set de carduri conține imagini reale și imagini generate cu ajutorul inteligenței artificiale. Cardurile cu imagini sunt recomandate în discuțiile cu copii de 7-10 ani. Scopul este de a ajuta copiii să observe diferențe dintre ceea ce este real și ceea ce este creat artificial și să înțeleagă că nu toate imaginile din mediul online reprezintă realitatea. Imaginile reale se regăsesc în varianta A, iar cele generate cu inteligența artificială în varianta B.

SET II „Timp liber”

Acest set de carduri situatii din rutina zilnică a unui copil în viața reală și în mediul online, destinate pentru discuții cu copii de 11-13 ani. Participanții la joc sunt invitați să observe emoțiile și acțiunile copiilor din imagine cu ajutorul întrebărilor care se regăsesc pe verso. Acestea au rol să sprijine exprimarea emoțiilor și inițierea unui dialog despre importanța echilibrului dintre activitățile din viața reală și cea online. Pentru complexitatea jocului imaginile pot fi comparate.

SET III „Experiențe”

Acest set de carduri conține situații inspirate din experiențele reale ale copiilor și adolescenților. Prin intermediul cardurilor jucătorii sunt invitați să identifice riscuri, emoții și posibile soluții ale utilizării inteligenței artificiale. Setul încurajează discuțiile cu copii de 14-16 ani despre relații de încredere și a unui comportament responsabil online.

SET IV „Emoții”

În acest set de carduri sunt reprezentate emoții și întrebări care sprijină discuțiile despre trăirile copiilor în interacțiunea cu mediul online și inteligența artificială. Cardurile pot fi utilizate independent sau în completarea celorlalte seturi, pentru a-i ajuta pe copii să-și exprime emoțiile într-un spațiu sigur și empatic. Acest set este potrivit pentru fiecare categorie de vârstă.

SET V „Curiozități”

Setul de carduri include o serie de curiozități despre inteligența artificială, gândite pentru a stimula dialogul dintre copil și adult. Fiecare card conține o întrebare la care este provocat să răspundă adultul, iar copilul are rol de a oferi răspunsul pe care îl cunoaște sau cel sugerat pe verso. Setul susține învățarea reciprocă și ajută adulții să descopere lumea digitală cu care interacționează copiii lor.

ÎNTREBĂRI

- 1 Această imagine este reală sau generată de IA? Argumentează.
- 2 Ce emoții simți când o privești?
- 3 Ce riscuri pot apărea dacă generăm imagini cu IA?

sigur online

Centrul de Siguranță Digitală

ÎNTREBĂRI

- 1 Această imagine este reală sau generată de IA? Argumentează.
- 2 Ce emoții simți când o privești?
- 3 Ce riscuri pot apărea dacă generăm imagini cu IA?

sigur online

Centrul de Siguranță Digitală

ÎNTREBĂRI

- 1 Această imagine este reală sau generată de IA? Argumentează.
- 2 Ce emoții simți când o privești?
- 3 Ce riscuri pot apărea dacă generăm imagini cu IA?

sigur online

Centrul de Siguranță Digitală

ÎNTREBĂRI

- 1 Această imagine este reală sau generată de IA? Argumentează.
- 2 Ce emoții simți când o privești?
- 3 Ce riscuri pot apărea dacă generăm imagini cu IA?

sigur online

Centrul de Siguranță Digitală

ÎNTREBĂRI

- 1 Ce emoții trăiește copilul din imagine?
- 2 Ce beneficii îi poate aduce această activitate?
- 3 Pot exista riscuri în această situație?
- 4 Dacă este în pericol cui poate cere ajutor?

ÎNTREBĂRI

- 1 Ce emoții trăiește copilul din imagine?
- 2 Ce beneficii îi poate aduce această activitate?
- 3 Pot exista riscuri în această situație?
- 4 Dacă este în pericol cui poate cere ajutor?

ÎNTREBĂRI

- 1 Ce emoții trăiește copilul din imagine?
- 2 Ce beneficii îi poate aduce această activitate?
- 3 Pot exista riscuri în această situație?
- 4 Dacă este în pericol cui poate cere ajutor?

ÎNTREBĂRI

- 1 Ce emoții trăiește copilul din imagine?
- 2 Ce beneficii îi poate aduce această activitate?
- 3 Pot exista riscuri în această situație?
- 4 Dacă este în pericol cui poate cere ajutor?

ÎNTREBĂRI

- 1 Ce emoții crezi că trăiește copilul în această situație?
- 2 Ce consecințe pot apărea dacă se bazează doar pe acest tip de ajutor?
- 3 Cum ar putea ajuta un adult de încredere în această situație?

ÎNTREBĂRI

- 1 Ce emoții crezi că trăiește copilul în această situație?
- 2 Ce consecințe pot apărea dacă se bazează doar pe acest tip de ajutor?
- 3 Cum ar putea ajuta un adult de încredere în această situație?

ÎNTREBĂRI

- 1 Ce emoții crezi că trăiește copilul în această situație?
- 2 Ce consecințe pot apărea dacă se bazează doar pe acest tip de ajutor?
- 3 Cum ar putea ajuta un adult de încredere în această situație?

ÎNTREBĂRI

- 1 Ce emoții crezi că trăiește copilul în această situație?
- 2 Ce consecințe pot apărea dacă se bazează doar pe acest tip de ajutor?
- 3 Cum ar putea ajuta un adult de încredere în această situație?

Alex, folosește un chatbot ca să-l ajute la teme. Începe să-l întrebe tot mai des ce să facă, chiar și atunci când e trist sau are o supărare legată de școală și colegi.

Mara, utilizează de mult timp comunicarea cu un chatbot. În această comunicare IA îi scrie că „o înțelege”, iar Mara se simte tot mai deschisă în această comunicare.

Radu, a folosit IA pentru a crea o imagine modificată cu un coleg și a expediat-o unui prieten. A doua zi imaginea a fost distribuită de colegi în alte grupuri școlare.

Ana îi cere asistentului vocal sfaturi despre corpul ei. Răspunsurile primite o fac să creadă că nu este suficient de atrăgătoare/frumoasă și refuză pentru o perioadă să meargă la școală.

Vlad întreabă IA
ce să facă atunci
când un coleg de
clasă îl lovește.
Nemulțumit că i-a
sugerat să vorbească
cu profesorul, Vlad
decide să-i răspundă
cu aceeași „monedă”
colegului.

Ioana folosește IA
pentru a elabora un
proiect școlar. Îi place
că primește rapid
idei și soluții. În scurt
timp primește doar
cuvinte de laudă de
la profesor.

Mihai crede că
asistentul vocal din
casă este prietenul
lui cel mai bun.
Vorbește cu el zilnic
și petrece tot mai
puțin timp cu familia
și prietenii.

Elena oferă date
personale într-o
conversație cu
un chatbot vrând
să primească o
sugestie despre cum
să-și organizeze
sărbătoarea de ziua
de naștere.

Andrei urmează un sfat primit de la IA fără ca să discute cu cineva despre acest lucru. A doua zi revine cu mesaj supărător că din cauza acestor sugestii a avut de suferit.

Daria primește de la o colegă o imagine creată cu ajutorul IA, crezând că este una reală. Mirată de imaginea primită, o expediază în grupul restrâns de colegi.

Paul folosește IA pentru a formula răspunsuri într-o conversație crezând că e foarte distractiv. Persoana cu care comunică îi răspunde cu sinceritate la mesaje și îi oferă detalii personale.

Bianca este îndrăgostită și îi cere asistentului vocal sfaturi despre o relație. Aceasta urmează recomandările primite și acceptă întâlnirea cu o persoană pe care o cunoaște doar din online.

Luca petrece tot mai mult timp vorbind cu IA despre cum să avanseze în joc. Prietenii sunt fascinați de talentul lui Luca de a trece cu ușurință la următorul nivel.

Ilinca îi scrie unui chatbot despre comportamentul colegilor săi și îi cere să o ajute să rezolve un conflict cu aceștia fără să-i ofere prea multe detalii despre situație.

Luca folosește IA pentru a afla răspunsul corect la un test. Este mulțumit că a primit un rezultat bun și povestește despre acest lucru colegilor săi.

Sofia folosește un generator de imagini pentru a modifica o fotografie înainte de a posta. Este fericită că în imaginea generată arată mai mare și atrăgătoare.

Emil folosește IA pentru a crea conținut jignitor despre un coleg mai timid. Decide să-l distribuie pe grupul clasei cu un comentariu care umilește și mai mult.

Irina primește un mesaj despre un concurs, care a fost generat cu ajutorul inteligenței artificiale. Atrasă de condițiile descrise în acel anunț, se grăbește să-l deschidă și, paralel, îl distribuie și prietenilor.

Daniel întreabă, într-o discuție cu un chatbot, despre cum să-i răspundă unui coleg care i-a trimis un mesaj jignitor. Nu este sigur că ceea ce i-a sugerat chatbot-ul se potrivește în situația sa.

Teo creează o prezentare cu ajutorul IA bazându-se doar pe informația oferită de acest instrument. În grabă pleacă la joacă fiind sigur că a reușit să-și îndeplinească sarcina.

ÎNTREBĂRI

- 1 În ce situații pe internet simți această emoție?
- 2 Cu cine poți vorbi despre această emoție?
- 3 Ce te ajută să treci peste o emoție?
- 4 Ce ai avea nevoie în acel moment?

ÎNTREBĂRI

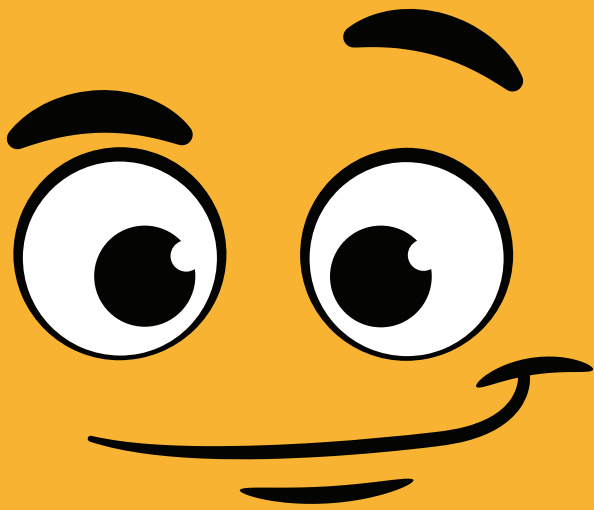
- 1 În ce situații pe internet simți această emoție?
- 2 Cu cine poți vorbi despre această emoție?
- 3 Ce te ajută să treci peste o emoție?
- 4 Ce ai avea nevoie în acel moment?

ÎNTREBĂRI

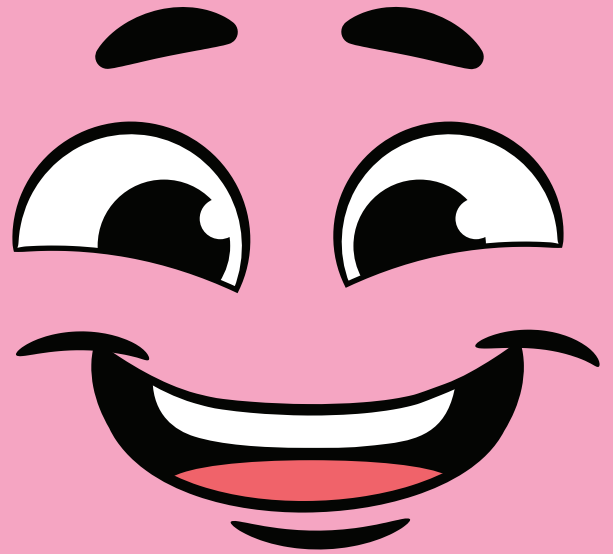
- 1 În ce situații pe internet simți această emoție?
- 2 Cu cine poți vorbi despre această emoție?
- 3 Ce te ajută să treci peste o emoție?
- 4 Ce ai avea nevoie în acel moment?

ÎNTREBĂRI

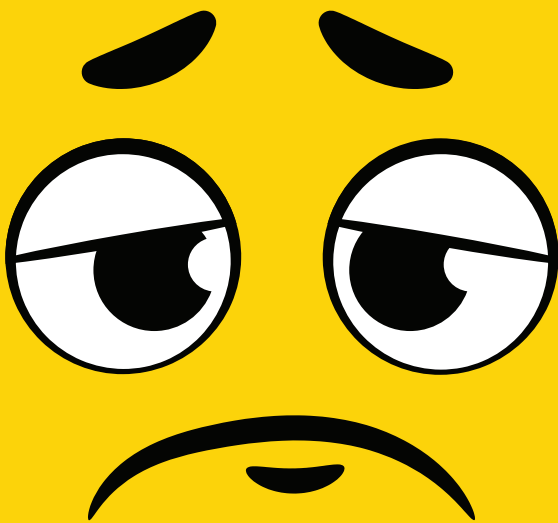
- 1 În ce situații pe internet simți această emoție?
- 2 Cu cine poți vorbi despre această emoție?
- 3 Ce te ajută să treci peste o emoție?
- 4 Ce ai avea nevoie în acel moment?

CURIOZITATE

FERICIRE

SUPĂRARE

DEZGUST

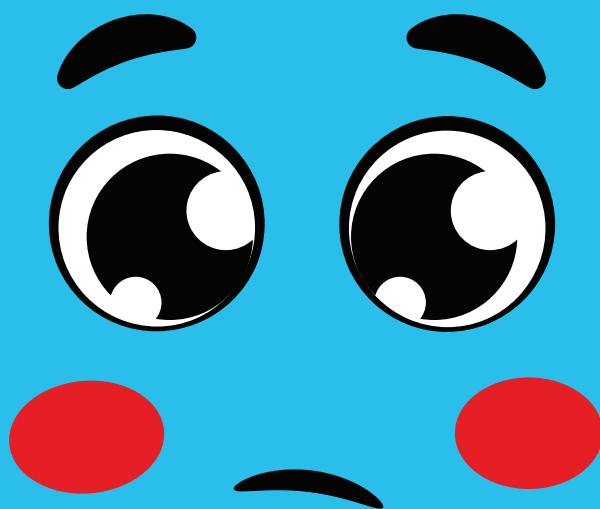
ÎNGRIJORARE

TRISTEȚE

ENTUZIASM

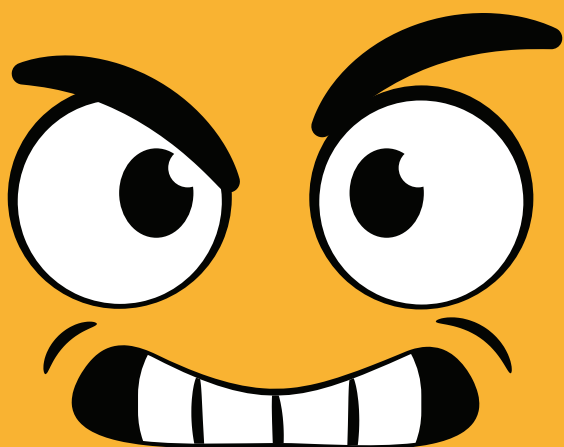
RUȘINE

FRICĂ

CONFUZIE

FURIE

DEZAMĂGIRE

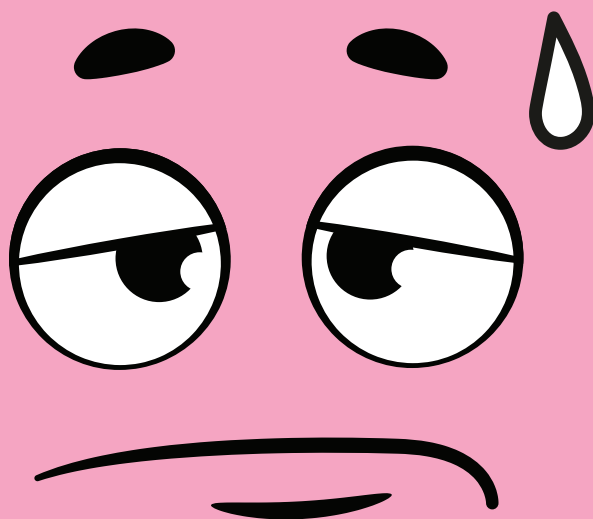
RECUNOȘȚINȚĂ

BUCURIE

SURPRINDERE

OBOSEALĂ

AMUZAMENT

Ce este
inteligenta
artificială
(IA)?

Când
a fost
inventată
IA?

+

Cine a fost
cel care a
inventat IA?

De ce a fost
creată IA?

Cercetarea formală asupra inteligenței artificiale a început în anii 1950, la un atelier științific organizat la Dartmouth College în 1956, unde a fost definit domeniul de studiu al IA. De atunci tehnologia a evoluat de la programe simple de rezolvare a problemelor la sisteme complexe care procesează limbajul natural și imaginile.

Inteligența Artificială (IA), se referă la simularea inteligenței umane de către mașini și sisteme informatice. IA funcționează folosind reguli și modele prestabilite/învățate prin antrenament și ia decizii pe baza informațiilor existente.

IA a fost creată pentru a automatiza sarcini complexe și a ajuta oamenii să rezolve probleme, imitând unele funcții cognitive umane precum învățarea și analiza datelor. Scopul inițial a fost să extindă capacitățile umane și să accelereze procesele care înainte necesitau mult timp sau efort.

Nu există o singură persoană care a inventat IA, dar termenul „inteligență artificială” a fost propus de John McCarthy la workshop-ul de la Dartmouth din 1956, considerat momentul de naștere al domeniului. Alan Turing, Allen Newell și Herbert A. Simon au pus bazele teoretice și practice ale acestei tehnologii.

În ce
domenii
este
folosită IA?

Cum
funcționează
instrumentele
de IA?

+

IA are nevoie
de internet
pentru a
funcționa?

De unde
știe IA
răspunsurile?

IA funcționează folosind reguli și modele speciale, la fel cum funcționează creierul nostru. Învăță din multe date și ia decizii pe baza a ceea ce a învățat. Cu cât primește mai multe date, cu atât devine mai bună în luarea deciziilor.

IA este folosită în numeroase domenii, cum ar fi medicină, educație, finanțe, comerț online, navigație și divertisment. Prin intermediul instrumentelor IA cu ușurință sunt recunoscute imagini, traduse conținuturi din alte limbi, detectate încălcări și pot fi făcute în scurt timp investigații medicale. Aceste instrumente includ asistenți virtuali, sisteme de securitate cibernetică, automobilele autonome și altele.

IA „știe” răspunsurile pentru că a fost antrenată pe seturi mari de date, modele și exemple pe care le analizează, dar folosește modelele învățate pentru a genera răspunsuri bazate pe anumite tipare. Aceste tipare au fost construite inspirându-se din modul în care funcționează rețelele de neuroni din creierul uman.

IA nu are nevoie neapărat de internet pentru a funcționa, dar multe aplicații moderne îl utilizează pentru a accesa date, actualizări și resurse externe. Unele sisteme IA pot rula pe dispozitive offline, însă internetul permite accesul la volume mari de informații care îmbunătățesc rezultatele generate.

Poate IA să
creeze opere
de artă?

IA știe
cine sunt
oamenii?

+

Ce date
știe IA
despre noi?

De ce IA
răspunde
diferit la
aceeași
întrebare?

IA nu știe cine sunt oamenii în sens personal sau emoțional; ea procesează doar datele pe care le primește și generează răspunsuri pe baza acestora. Nu are conștiință sau sentimente și nu poate înțelege identitatea personală a unei persoane.

IA generativă poate crea imagini, texte, muzică sau alte forme de artă analizând exemple existente și generând conținut nou inspirat din tiparele învățate. Acest lucru se întâmplă prin modele special antrenate să genereze conținut pe baza instrucțiunilor primite. Diferența e că IA nu creează opere de artă din propria imaginație sau experiență, dar le adaptează pe cele existente, care nu întotdeauna vor arăta realist.

IA poate răspunde diferit la aceeași întrebare pentru că răspunsurile ei depind de contextul întrebării, formularea exactă și modelele de date pe care le folosește în acel moment. Modelele IA generează răspunsuri pe baza informațiilor existente în sistem, ceea ce poate duce la variații.

IA poate folosi datele pe care le furnizăm sau care sunt colectate automat, dar nu are acces la informații personale decât dacă îi sunt oferite. Fără securitate și supraveghere, aceste date pot fi distribuite sau analizate fără consimțământul nostru.

Poate IA să
gândească
ca un om?

IA spune
întotdeauna
adevărul?

+

IA are
emoții?

Cum
folosim IA
în siguranță?

Nu, IA nu spune
întotdeauna adevărul,
deoarece poate genera
informații inexacte sau
nerealiste dacă datele
pe care le folosește sunt
greșite sau insuficiente.
De aceea, este important
să verificăm și să
comparăm răspunsurile cu
surse de încredere.

IA nu poate gândi ca
un om, pentru că nu are
conștiință, emoții sau
experiență. Răspunsurile
sale sunt procesate
și generate în mod
matematic, nu printr-o
„gândire” profundă. Ce
pare ca „gândire” este
de fapt un algoritm de
potrivire a tiparelor.

Folosim IA în siguranță
verificând cu atenție
informațiile generate,
protejând datele
personale și cerând
ajutorul unui adult sau
specialist atunci când
ceva ne pune pe gânduri.
De asemenea, trebuie să
fim conștienți de limitele
IA și să nu o folosim
ca înlocuire pentru
comunicarea umană.

IA nu are emoții reale;
ea poate detecta sau
imita emoții umane pe
baza analizelor de date
(de exemplu, expresii
faciale sau tonul vocii),
dar nu experimentează
sentimente reale.
Orice reacție empatică
care pare umană
este o simulare de
comportament, nu o
emoție autentică.

Ce lucruri
nu va
putea face
niciodată IA?

Poate
IA să simuleze
comportamentul
uman?

Poate IA
să ajute
să găsești
soluții
potrivite?

IA se poate
defecta?

Da, IA poate simula anumite comportamente umane, precum vorbirea sau recunoașterea expresiilor faciale, bazate pe recunoaștere și potrivire, nu pe înțelegere reală. Ele creează o impresie de umanitate fără a avea conștiință sau experiență personală.

IA nu va putea niciodată să aibă conștiință, sentimente autentice sau înțelegere subiectivă, deoarece acestea sunt rezultatul experienței umane și nu pot fi simulate complet de un algoritm. De asemenea, nu poate lua decizii morale autonome fără ghidare umană.

Da, IA se poate „defecta” în sensul că algoritmiile pot genera rezultate greșite, pot avea erori de programare sau pot fi influențați de date incorecte, iar sistemele pot cădea din cauza problemelor tehnice. Ca orice instrument digital necesită actualizări și supraveghere pentru a funcționa corect.

Da, IA poate ajuta la găsirea unor soluții potrivite oferind sugestii, informații și opțiuni bazate pe date și modelele învățate, ceea ce poate accelera învățarea sau rezolvarea unor probleme. Totuși, cea mai bună soluție este să verificăm răspunsurile oferite de IA cu resurse de încredere și să le analizăm critic.